

Memo aanmeldingsnotitie vormvrije m.e.r.-beoordeling: Diaconessenhuis Meppel
Aanmeldingsnotitie M.e.r. beoordeling
(vormvrij)

Onderwerp: Aanmeldingsnotitie vormvrije m.e.r.-beoordeling Diaconessenhuis Meppel

Datum: 5 juli 2018

Referentie: H.M. Smit BSc

Bijlage: Sectorale onderzoeken met bijlagen

Aanleiding

Isala is een zorgorganisatie en is voornemens het bestaande ziekenhuis Diaconessenhuis Isala gelegen aan de Hoogeveenseweg 38 te Meppel te vervangen door een nieuw ziekenhuis. Het nieuwe ziekenhuis wordt gerealiseerd op het naastgelegen braakliggend terrein aan de Reggersweg (westkant).

Bij een (planologisch) maximale invulling van het plangebied wordt uitgegaan van de volgende uitgangspunten:

- Vervangende nieuwbouw Isala ziekenhuis: 16.500 vierkante meter bruto vloeroppervlak;
- Zorggroep Noorderboog en derden (geestelijke gezondheidszorg, restaurant, podotherapie, revalidatie, geriatrische revalidatiezorg, huisartsen): 7.200 vierkante meter bruto vloeroppervlak;
- Reservering behandelcentrum: 5.300 vierkante meter bruto vloeroppervlak;
- Reservering toekomstige ontwikkelingen: 6.000 vierkanter meter bruto vloeroppervlak.

Voor de vervangende nieuwbouw inclusief uitbreidingen wordt uitgegaan van de in totaal benodigde bruto vloeroppervlak van 35.000 m².

Ter plaatse van de braakliggende gronden was voorheen een zorginstelling met bijbehorende parkeergelegenheid aanwezig. De aanwezige parkeergelegenheid wordt in de huidige situatie gebruikt voor bezoekers en personeel van het Diaconessenhuis. De betreffende planlocatie is weergegeven in de volgende figuur.

Om de geplande nieuwbouw van het diaconessenhuis te Meppel mogelijk te maken wordt een ruimtelijke procedure doorlopen. Ten behoeve van deze ruimtelijke procedure is eveneens een vormvrije m.e.r.-beoordeling noodzakelijk.

Toetsingskader

In het Besluit milieueffectrapportage (m.e.r.) is aangegeven welke activiteiten in het kader van het bestemmingsplan planm.e.r.-plichtig, projectm.e.r.-plichtig of m.e.r.-beoordelingsplichtig zijn. Voor deze activiteiten zijn in het Besluit m.e.r. drempelwaarden opgenomen. Ook wanneer de drempelwaarden niet worden overschreden moet het bevoegd gezag bij de betreffende activiteiten nagaan of mogelijk sprake is van belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu, die aanleiding geven om een milieueffectrapport (MER) op te stellen. Daarbij moet worden gelet op de omstandigheden als bedoeld in bijlage III van de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling. Deze omstandigheden betreffen:

- de kenmerken van de projecten;
- de plaats van de projecten;
- de kenmerken van de potentiële effecten.

In de bijlage van het Besluit m.e.r. is aangegeven welke activiteiten in het kader van het bestemmingsplan planm.e.r.-plichtig (onderdelen C en D), projectm.e.r.-plichtig (onderdeel C) of m.e.r.-beoordelingsplichtig (onderdeel D) zijn. Voor deze activiteiten zijn in het Besluit m.e.r. drempelwaarden opgenomen. In de bijlage van het Besluit m.e.r. is in categorie D11.2 de aanleg, wijziging of uitbreiding van een stedelijk ontwikkelingsproject opgenomen. De drempelwaarde voor een formele m.e.r.-beoordeling in het Besluit m.e.r. ligt op:

- een oppervlakte van 100 hectare of meer;

- een aaneengesloten gebied met 2000 of meer woningen;
- een bedrijfsvloeroppervlakte van 200.000 m² of meer.

In de ruimtelijke procedure wordt slechts 35.000 m² bruto vloeroppervlak gerealiseerd. De ruimtelijke ontwikkeling ligt daarmee ruimschoots onder de drempelwaarden uit het Besluit m.e.r. en is daarmee niet rechtstreeks planm.e.r.-, projectm.e.r. of m.e.r.-beoordelingsplichtig.

Sinds 7 juli 2017 is een aanpassing van het Besluit m.e.r. in werking getreden. Hierin is geregeld dat ook voor projecten die zijn opgenomen in de bijlage onderdeel D, maar beneden de drempelwaarden vallen, een besluit moet worden genomen of een MER nodig is. In dat kader wordt afgewogen of het plan – ondanks dat het ruim onder de drempelwaarde blijft - mogelijk toch belangrijke negatieve milieueffecten heeft, op basis van de eerder genoemde omstandigheden. Dit is een “vormvrije” m.e.r.-beoordeling.

Systematiek

Deze notitie is opgesteld om, vooruitlopend op het ruimtelijke plan, een besluit te nemen over de noodzaak voor het opstellen van een milieueffectrapportage. Op basis van de omvang van de ontwikkeling, de ligging van het plangebied en de reeds uitgevoerde sectorale onderzoeken voor de ruimtelijke procedure wordt in deze notitie een beoordeling gegeven van de kenmerken, de plaats en de potentiële effecten van de ontwikkeling.

Beoordeling

Kenmerken van het project

Het plan omvat de nieuwbouw van één ziekenhuis en aanverwante maatschappelijke functies met een maximaal bruto vloeroppervlak van 35.000 m², waarvan 16.500 m² vervangende nieuwbouw ten behoeve van het ziekenhuis, 7.200 m² zorggroep Noorderboog en derden (geestelijke gezondheidszorg, restaurant, podotherapie), Revalidatie, geriatrische revalidatiezorg, huisartsen, reservering voor een behandelcentrum 5.300 m² reservering toekomstige ontwikkelingen 6.000 m². Het totale verharde oppervlak bedraagt 35.000 m². Het totale perceel beslaat een oppervlakte van circa 60.000 m². De omvang van het project is relatief klein, zowel in relatie tot de drempelwaarden in het Besluit m.e.r. (oppervlak van 100 ha, 2.000 woningen, bvo van 200.000 m²) als in relatie tot de plaats Meppel waar de ontwikkeling plaatsvindt (een plaats met circa 28.000 inwoners met bijbehorend oppervlak).

Plaats van het project

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van een gevoelig gebied, zoals een Natura 2000-gebied of het Natuurnetwerk Drenthe. Het plangebied ligt op grote afstand van Natura 2000-gebieden, het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied De Wieden ligt op circa 3,8 kilometer afstand. Uit de kaart van het Natuurbeheerplan blijkt dat in het plangebied grenst aan een NNN gebied. Het aangrenzende NNN-gebied heeft het beheertype N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland. De ligging naast het NNN-gebied vormen geen aanleiding om een volledige m.e.r.-procedure te doorlopen, maar betreffen alleen aandachtspunten in de toetsing.

Kenmerken potentiële effecten

In deze paragraaf worden de belangrijkste milieueffecten van de ontwikkeling beschreven. De effectbeoordeling in deze paragraaf is gebaseerd op de sectorale onderzoeken die zijn uitgevoerd ten behoeve van het ruimtelijke plan.

Verkeer

In de huidige situatie heeft het Isala ziekenhuis een oppervlakte van 37.000 vierkante meter. Voor het toekomstige plangebied gaat het bij een maximale invulling (met meer dan alleen zorgfuncties) om 35.000 vierkante meter. Zodoende is de verkeersgeneratie van het bestaande ziekenhuis in orde

grootte gelijk aan de verkeersgeneratie bij een maximale invulling van het toekomstige plangebied. Hierdoor is er geen sprake van een grote verkeerstoename als gevolg van de ontwikkelingen ten opzichte van de huidige situatie. Binnen het plangebied is voldoende ruimte aanwezig om te kunnen voorzien in de parkeerbehoefte. De locatie wordt voor zowel gemotoriseerd- als fietsverkeer goed ontsloten. Er is dan ook sprake van een aanvaardbare verkeerssituatie. Er treden op het gebied van verkeer en parkeren geen belangrijke negatieve milieugevolgen op.

Woon- en leefklimaat als gevolg van (bedrijfsmatige) activiteiten

Conform de VNG-publicatie kan een ziekenhuis geschaald worden onder milieucategorie 2 met een bijbehorende richtafstand van 30 meter voor geluid. De genoemde richtafstand geldt voor het omgevingstype rustige woonwijk. Door de geluidsproductie van de uitvalswegen Hoogeveenseweg en de A32 wordt het gebied ten noorden, oosten en westen van het plangebied getypeerd als gemengd gebied. Hierdoor mag de richtafstand een trede naar beneden bijgesteld worden. De richtafstand van een ziekenhuis in gemengd gebied is voor geluid 10 meter. In de nabije omgeving zijn een aantal woningen gelegen. De afstand tot de dichtstbijzijnde woning (Hoogeveenseweg 32) is 80 meter. Het gebied ten zuiden van het plangebied is echter een rustig gebied. Hiervoor dient de richtafstand van 30 meter aangehouden te worden. De dichtstbijzijnde woningen ten zuiden van het plangebied (Reggersweg 4) is circa 40 meter. Aan de genoemde richtafstand wordt dan ook voldaan. Een ziekenhuis moet voldoen aan de voorschriften uit het activiteitenbesluit. Daarom is een akoestisch onderzoek verricht ter beoordeling van het woon- en leefklimaat ter plaatsen van de woningen (bijlage). Hieruit blijkt dat de ontwikkelingen mogelijk is binnen de normen voor een aanvaardbaar akoestisch klimaat. De richtwaarden voor het langtijdgemiddeld en het maximaal geluidsniveau uit de VNG – publicatie bedrijven en milieuzonering worden niet overschreden. Daarnaast voldoet de ontwikkeling aan de grenswaarden uit het activiteitenbesluit. Er treden op het gebied van milieuhinder geen nadelige effecten op.

Externe veiligheid

In de omgeving van het plangebied zijn volgens de professionele risicokaart geen risicovolle inrichtingen aanwezig die van invloed zijn op de veiligheidssituatie ter plaatse. Ten noorden en in het westen van het plangebied vindt vervoer van gevaarlijke stoffen plaats over het spoor Meppel-Groningen. Over de rijksweg A28 (ten zuiden) en over de rijksweg A32 (in het westen), vindt vervoer gevaarlijke stoffen plaats. Gezien de grote afstand is deze niet van invloed op de veiligheidssituatie binnen het plangebied. Van zuid naar oost ligt een aardgastransportleiding van de Gasunie. Deze transportleiding ligt op een grote afstand ten opzichte van het plangebied. Er treden geen nadelige milieueffecten op.

Wegverkeerslawaaï en luchtkwaliteit

Het bestemmingsplan maakt de realisatie van een ziekenhuis mogelijk. Het huidige ziekenhuis wordt verplaatst naar een naastgelegen terrein. Omdat er geen vergroting plaats vindt ten opzichte van de huidige situatie zal de verkeersbewegingen voor het te realiseren ziekenhuis niet toenemen. Het plan draagt dan ook niet in betekenende mate bij aan de toename van de hoeveelheid stikstofdioxide en fijn stof in de lucht. Er treden op het gebied van wegverkeerslawaaï en luchtkwaliteit geen nadelige effecten op.

Natuur

Gebiedsbescherming

Het plangebied vormt geen onderdeel van een natuur- of groengebied met een beschermde status, zoals Natura 2000. Het plangebied maakt ook geen deel uit van het natuurnetwerk Nederland (NNN). Uit de kaart van het Natuurbeheerplan blijkt dat in het plangebied grenst aan een NNN gebied. Het aangrenzende NNN-gebied heeft het beheertype N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland. Het beheertype kenmerkt zich door de aanwezigheid van diverse grassen, kruidige vegetatie en dagvlinders. De afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied De Wieden bedraagt 3,8 km. Het

plangebied ligt buiten beschermde natuurgebieden. Directe effecten zoals areaalverlies en versnippering kunnen hierdoor worden uitgesloten.

Gezien de afstand tot natuurgebieden en de locatie van het plangebied (stedelijke omgeving) kunnen ook verstoring en verandering van de waterhuishouding worden uitgesloten. Het Natura 2000-gebied De Wieden is wel gevoelig voor stikstofdepositie. Omdat de realisatie van het ziekenhuis mogelijk kan leiden tot een toename van stikstofdepositie is een AERIUS berekening uitgevoerd (bijlage). Hieruit blijkt dat er sprake is van een uitvoerbaar initiatief in het kader van de Wet natuurbescherming. Significante negatieve effecten op beschermde gebieden kunnen derhalve worden uitgesloten. De Wet Natuurbescherming en het beleid van de provincie Drenthe staan de uitvoering van het plan dan ook niet in de weg. Er treden op het gebied van gebiedsbescherming geen nadelige effecten op.

Soortenbescherming

In de huidige situatie bestaat het gebied uit volledig in cultuur gebrachte gronden. De huidige ecologische waarden zijn in het sectorale onderzoek vastgesteld aan de hand van een veldbezoek, beschikbare verspreidingsgegevens en algemene ecologische kennis. In de volgende tabel is op basis van het sectorale onderzoek een overzicht gegeven van soorten (met bijbehorend beschermingsregime) die binnen het plangebieden de directe omgeving naar verwachting aanwezig zijn.

Tabel 1 Naar verwachting aanwezige beschermde soorten binnen het plangebied en de directe omgeving

In het sectorale onderzoek wordt het volgende geconcludeerd: Het plan voorziet in de realisatie van een ziekenhuis. De benodigde werkzaamheden ten behoeve van deze ontwikkeling kunnen leiden tot aantasting van te beschermen natuurwaarden. Er is geen ontheffing nodig voor de benoemde soorten van de lijst 'overige' beschermde soorten, omdat in de provincie Drenthe hiervoor een vrijstelling geldt van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Op het terrein zijn nestlocatie van ooievaars aanwezig. Indien de werkzaamheden de rust en verblijfplaats van deze dieren wordt verstoord zal een ontheffing noodzakelijk Wet natuurbeschermingswet vereist zijn. Uiteraard geldt wel de algemene zorgplicht. Dat betekent dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende planten en dieren en hun leefomgeving. Overtreding van de Wet natuurbescherming kan worden voorkomen door de volgende maatregelen in acht te nemen:

- Bij aanvang en tijdens werkzaamheden dient er rekening te worden gehouden met broedende vogels. Overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van vogels wordt voorkomen door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren of wanneer er geen broedgeval aanwezig is. Indien de werkzaamheden uitgevoerd worden op het moment dat er geen broedgevallen (meer) aanwezig zijn, is overtreding van de wet niet aan de orde. De meeste vogels broeden overigens tussen 15 maart en 15 juli (bron: website vogelbescherming).

Met inachtneming van bovenstaande worden negatieve effecten op de soorten uitgesloten.

Bodem

In de bijlage is het sectorale onderzoek naar bodem opgenomen. Hieruit blijkt dat in de bovengrond ter plaatse van boring 13 een sterke verontreiniging van minerale olie aanwezig is. De verhoogde waarden zijn te relateren aan de minerale oliehoudende asfalt laag. Deze laag zal worden afgevoerd. Het grondwater ter plaatse van peilbuis 48 is sterk verontreinigd met barium, vermoedelijk van natuurlijke oorsprong. Sanering is niet noodzakelijk. Indien op de locatie grondwater onttrokken wordt dient met de verontreiniging rekening gehouden te worden.

De bodemkwaliteit van het terrein, met uitzondering van de verontreiniging met minerale olie, is geschikt voor de beoogde ontwikkeling. De beoogde ontwikkeling zelf heeft geen negatieve gevolgen voor bodemkwaliteit. Belangrijke nadelige milieugevolgen op het gebied van bodemkwaliteit kunnen dan ook worden uitgesloten.

Water

Uit de uitgevoerde watertoets blijkt het volgende:

- Het plangebied ligt niet binnen een beschermingszone van een waterkering. De ontwikkeling heeft dan ook geen gevolgen voor de waterveiligheid.
- Het voorkomen van overlast door oppervlaktewater: Het plangebied (voormalige verzorgingstehuis) bestond tot voorkort uit nagenoeg geheel verhard oppervlak. Het verhard oppervlak in de nieuwe situatie blijft vrijwel gelijk. Hierdoor is watercompensatie niet noodzakelijk.
- Ten zuiden van het plangebied is een hoofdwatgang gelegen met een beschermingszone van 5 meter aan weerszijden. De beschermingszone blijft gehandhaafd.
- De capaciteit van het huidig rioolstelsel blijft een punt van aandacht. Het hemelwater van het dak en het parkeerterrein zal via een zuiverende passage worden geloosd op het nabij gelegen oppervlakte water.
- Het afvalwater wordt gescheiden van het hemelwater afgevoerd via het bestaande gemeentelijke rioolstelsel en aangeboden voor zuivering. Met het waterschap en gemeente zal nog nader uitgezocht worden welke maatregelen nog noodzakelijk zijn om de belasting op de zuivering te verminderen.
- De ontwikkeling heeft geen relevante gevolgen op het grondwater (overlast of onttrekken van grondwater).
- Waterkwaliteit: Zowel tijdens de bouwfase als de gebruiksfase worden geen uitlogende materialen gebruikt. Daarom heeft de ontwikkeling geen negatief effect op de oppervlakte- of grondwaterkwaliteit.

Belangrijke nadelige milieugevolgen op het gebied van water kunnen dan ook worden uitgesloten.

Energie en duurzaamheid

In de uitwerking van het nieuwbouwplan wordt rekening gehouden met duurzaamheid en energiezuinigheid. Zo worden de volgende toepassingen en maatregelen nagestreefd:

- Energiebesparende maatregelen;
- Waterbesparende maatregelen;
- Bij de materialiseren wordt rekening gehouden met de toepassing van materialen van hoge duurzaamheidsklasse;

Er zullen geen belangrijke negatieve milieugevolgen op het gebied van energie en duurzaamheid optreden.

Mitigerende maatregelen

In de voorgaande sectorale analyses zijn verschillende randvoorwaarden benoemd die in acht dienen te worden genomen met het oog op de mogelijke milieugevolgen. Daarbij gaat het in het bijzonder om de volgende maatregelen:

- Het voorzien van voldoende parkeerplaatsen op eigen terrein (hiervoor is voldoende ruimte aanwezig).
- Bij aanvang en tijdens werkzaamheden rekening houden met broedende vogels door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren of wanneer er geen broedgeval aanwezig is.
- Het gescheiden afvoeren van het afvalwater/hemelwater en geen gebruik maken van uitlogende materialen tijdens de bouwfase en de gebruiksfase.

Cumulatie

In de omgeving van het beoogde ziekenhuis vinden geen ontwikkelingen plaats die in samenhang met de ontwikkelingen binnen het plangebied kunnen leiden tot relevante cumulatie van milieugevolgen.

Conclusie

Het project omvat de realisatie van een ziekenhuis op braakliggend terrein. Gebleken is dat het projectgebied en de omgeving niet extra kwetsbaar zijn. De potentiële effecten zijn beperkt en bestaan vooral uit soortenbescherming en het verwerken van afvalwater. Per saldo kan daarom, gelet op de aard en relatieve omvang van het project, de plaats hiervan en de kenmerken van de potentiële effecten worden geconcludeerd dat er, rekening houdend met de mitigerende maatregelen, geen belangrijke negatieve milieugevolgen aan de orde kunnen zijn die het opstellen van een MER nodig maken.

Bijlagen:

- Onderzoek verkeer en parkeren
- Akoestisch rapport inrichtingslawaai
- Ecologisch onderzoek
- Stikstof berekening
- Verkennend- nader bodemonderzoek